

Oltid ievers...

Appingedam (Nederland)

53°19'14N | 6°51'15O

Het verhaal van Richard Vandromme

°Hulste 24/10/1892 - † Kuurne 27/07/1989

Appingedam, aan de Eemsmonding, de noordelijke grens tussen Nederland en Duitsland

Hulstenaar Richard Vandromme koos voor een legerdienst in Namen. Om dichtbij zijn nonkel Henri te zijn. Hij moest daar achttien maanden kloppen in plaats van vijftien omdat hij had 'gekozen'.

Richard was van de klas van 1912 en moest op zijn twintigste naar het leger. Voordien had hij hier in de jongensschool van Hulste schoolgelopen. Alhoewel hij een knappe leerling was moest hij op zijn twaalfde gaan werken. Eerst als hulpje op de grote hofstede van Lerouge's (later Dendauw - nu Vanlerberghe) in de Abtsulstraat. Op zijn veertiende kon hij gaan werken in 't vlas, bij de gebroeders D'Heyghere in Lendeledede. Daar zwingelden ze met de paardenmanège. Eigenlijk twee muilezels die rondtoerden in de manège en zo zorgden voor de aandrijving van de zwingelmolens.

Als dienstplichtige kwam Richard dus in dezelfde kazerne terecht als zijn nonkel Henri. In zijn vrije tijd verbleef hij op het hofstedeke van zijn nonkel in Champion. Zoals we vertelden in de vorige aflevering van Oltid ievers vervulde nonkel Henri daar zijn drie jaar durende diensplicht, leerde daar een meisje kennen met wie hij trouwde en settelde zich daar.

Toen de militaire dienstplicht nog bestond was het gebruikelijk dat de afgezwaaide miliciens geregeld nog eens opgeroepen werden om hun 'kamp' te doen. Dan moesten ze nog eens naar hun kazerne voor enkele weken. Zo ook Richard en tijdens zijn eerste kamp brak de oorlog uit. Alhoewel België neutraal was

eiste Duitsland vrije doortocht om zijn aartsvijand Frankrijk aan te vallen. België weigerde dit en zo werd ons land toch betrokken in de Eerste Wereldoorlog. Duitsland viel België binnen op 4 augustus 1914. De Belgische troepen waren geen partij voor de Duitse overmacht. Al vlug was Namen bedreigd. Het fort van Marcholette werd gebombardeerd en Richards eenheid moest zich halsoverkop achteruit trekken. Geen beetje: tot in de Franse havenstad Le Havre. Daar werd ingescheept voor Oostende. Van Oostende ging het, deels te voet, deels per trein naar Antwerpen om er de havenstad te helpen verdedigen. Richard kwam terecht in de **Schans van Smoutakker** in Stabroek, nauwelijks drie kilometer van de Nederlandse grens. Al vlug werd Antwerpen omsingeld door de Duitsers en raakte dit deel van de Belgische troepen ingesloten.

Er restte enkel nog de mogelijkheid om zich over te geven of te vluchten naar Holland. De officieren gaven daarop de soldaten de vrijheid om te vluchten naar Holland. Onze noorderburen waren tijdens de Eerste Wereldoorlog neutraal en dus niet betrokken bij de oorlog.

Volgens de Vredesconferentie van 1907 moest Nederland als neutraal land in tijd van oorlog alle militairen die naar het land gevlucht waren ontwapenen en interneren. Zo geschiedde. Eerst werd Richard ondergebracht in het kamp van Oldebroek in Gelderland. Daar werden de soldaten 'getrieerd'. Richard koos voor werk in 't vlas en mocht naar Appingedam, in de buurt van Groningen, in het uiterste Noorden van Nederland en dichtbij de monding van de Eems die daar de grens vormt met Duitsland.

Na de oorlog kon hij terugkeren naar België en kwam terecht in Sint-Denijs-Westrem waar hij pas op 1 juli 1919 gedemobiliseerd geraakte.

Na de oorlog was er niet onmiddellijk vlas. Zo is Richard eerst voor de kost opruimwerk gaan doen in de 'verwoeste gewesten'. Na een korte tijd kon hij in eigen streek aan de slag, in een vlasbedrijf in Kuurne. Voor een dag werken kreeg hij 3fr.25. Met wat hij daar verdiende en wat hij tijdens zijn Hollandse tijd had gespaard ging Richard als zelfstandige aan het werk. Getrouwd in 1922 met Clotilde Anraed kocht hij reeds twee jaar later een stuk grond in de Brugsestraat, dichtbij de Brugsesteenweg. Hij bouwde er in 1928 een schuur, in 1933 een zwingelfabriekje en in 1938 een huis.

In de volgende aflevering volgen we één van zijn zonen.

1912 - Fort de Marchevette Classe d'Instruction - Richard, derde van rechts op de derde bovenste rij

1912 - Batterie 9 cm de Namur - Richard (rechts) op oefening in het kamp Polygone te Brasschaat

Richard bij fotograaf Deknudt te Deerlijk

1916 - 2 foto's van de Interneringsgroep Appingedam
Op de bovenste foto zit Richard rechts van de superieur.
Op de onderste foto geknield uiterst rechts.

van links naar rechts:

Clotilde Marie Anraed (1897-1981)(Marie genoemd), vrouw van Richard Vandromme,
Bertha Vandromme (1899-1983), zus van Richard en vrouw van Richard Alfons Vuylsteke,
Marie Josephine Vandromme (1900-1973)(Marja van Namen), vrouw van Louis Pirard, zij was de dochter van
Henri Vandromme, die de nonkel was van Richard, en dus de nicht van Richard,
Zoé Maria Vandromme (1894-1978), (Zoé genaamd), zus van Richard en vrouw van August Declercq,
En op de voorgrond, overbelicht, Richard Vandromme zelf.

[met dank aan Lucien Decroix en de familie Vandromme - SH]

© www.hulste.info - 2020

[disclaimer]